

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 11P/10/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2122201182
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Pribulová
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2022:2122201182.1

Uznesenie

Okresný súd Trnava vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: Z. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. N. XX, D., dieťa rodičov - matka: B. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. N. XX, D., a otec: neuvedený, o návrhu navrhovateľky: Z. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. N. XX, D., na zverenie maloletého do jej náhradnej osobnej starostlivosti, o návrhu navrhovateľky na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. N a r i a d ť u j e sa neodkladné opatrenie, ktorým sa maloletý Z. dočasne zveruje do starostlivosti navrhovateľky - Z. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. N. XX, D., ktoré neodkladné opatrenie bude trvať do právoplatného skončenia konania vo veci samej.

II. Súd z a č í n a konanie o ustanovenie poručníka maloletému Z..

III. Súd u s t a n o v u j e Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny S., pracovisko D., za procesného opatrovníka na zastupovanie maloletého Z. v tomto konaní.

o d ô v o d n e n i e :

1. Dňa 25.02.2022 bol súdu doručený návrh navrhovateľky na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by bol maloletý dočasne zverený do jej starostlivosti s výživným ponechaným na úvahe súdu, pričom zároveň podala aj návrh vo veci samej, a síce zverenia maloletého do jej náhradnej osobnej starostlivosti.

2. Návrh bol odôvodnený tým, že navrhovateľka má záujem zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletého, ktorého matka je maloletá a nedokáže dieťaťu zabezpečiť riadnu starostlivosť. Okrem toho je školopovinná, navštevuje H.. Maloletý sa narodil XX.XX.XXXX vo U., odkiaľ bol po akútnej sekcii prevážaný do H. v C., nakoľko jeho zdravotný stav bol kritický. V súčasnosti je už stabilizovaný a bol prevezený späť do U.. Navrhovateľka žije spolu so svojim druhom Q. C., nar. XX.XX.XXXX v chatovej oblasti mesta D., kde majú v prenájme murovaný objekt. Tento pozostáva zo štyroch izieb a kúpeľne. Garáž prerobili na veľkú kuchyňu s obytnou miestnosťou. Kúrenie v kuchyni je zabezpečené tuhým palivom. Maloletá matka s maloletým majú k dispozícii jednu samostatnú izbu, v ktorej sa nachádza posteľ pre matku, postieľka, skriňa s oblečením, hygienické a ostatné potreby pre maloletého. Navrhovateľka zakúpila taktiež detský kočík s vajíčkom na prepravu maloletého autom. V spoločnej domácnosti žije ešte ich spoločná dcéra K. Q., nar. XX.XX.XXXX, a maloletá matka B. F., ktorá bola uznesením OS TT č.k. 21P/58/2021 zo dňa XX.XX.XXXX zverená do dočasnej starostlivosti svojmu krstnému otcovi - druhovi navrhovateľky. Z. s nimi žije v domácnosti maloletý K. Q. - vnuk navrhovateľky, ktorý jej bol rozsudkom OS TT č. 12P/11/2020 zo dňa 11.03.2020 zverený do náhradnej osobnej starostlivosti. Vzhľadom na vyššie uvedené si podáva návrh na vydanie neodkladného opatrenia a návrh na zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, aby mohla maloletému pomôcť po všetkých stránkach - vybaviť zdravotné poistenie, pediatra, odborných lekárov vzhľadom k zdravotnému stavu a absolvovaniu potrebných odborných vyšetrení s maloletým a ostatné potrebné veci

na uspokojenie jeho základných potrieb. K návrhu navrhovateľka priložila rodný list matky maloletej a rodný list maloletého dieťaťa.

3. Z úradnej činnosti je súdu známe, že uznesením tunajšieho súdu č.k. 21P/58/2021-8 zo dňa 12.11.2021 bola maloletá matka neodkladným opatrením dočasne zverená do starostlivosti druhu navrhovateľky, pričom v súčasnosti pod sp.zn. 30P/13/2022 prebieha konanie vo veci samej, a síce vo veci zverenia maloletej matky do náhradnej osobnej starostlivosti druhu navrhovateľky. Podaním zo dňa 03.03.2022 W. S., pracovisko D., súdu oznámil, že maloletý by mal byť v priebehu dnešného dňa prepustený do domácej starostlivosti. Čo sa týka starostlivosti o maloletého, matke pomáha navrhovateľka, ktorá spolu s druhom nakúpili maloletému potrebnú výbavu. S návrhom navrhovateľky W. súhlasí, aj vzhľadom k tomu, že matka je maloletá a nevie starostlivosť zabezpečiť v plnom rozsahu, nakoľko sama je dieťaťom. Z prešetrovaných pomerov vyplýva, že domácnosť je zariadená jednoducho, skromne. Maloletá matka ako aj jej syn majú pripravenú vlastnú izbu. Izba je priestranná a svetlá, nachádza sa v spodnom priestore obydlija. Maloletý tam má pripravenú posteľku, skriňu s oblečením, hygienickými potrebami, kočíkom. Matka má v izbe vlastnú posteľ a veci pre vlastnú potrebu. K podaniu boli priložené fotografie.

4. Podľa § 2 ods. 1 a 2 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. (1) Na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len "účastník") a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak. (2)

5. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

6. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

7. Podľa § 326 ods. 1 a 2 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. (1) K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva. (2)

8. Podľa § 328 ods. 1 až 3 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne. (1) O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do 30 dní od doručenia návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý spĺňa náležitosti podľa § 326. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 2 písm. e) rozhodne súd do 24 hodín od doručenia návrhu. (2) Uznesenie, ktorým bolo rozhodnuté o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, je súd povinný písomne vyhotoviť a odoslať. (3)

9. Podľa § 329 ods. 1 a 2 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. (1) Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie. (2)

10. Podľa § 330 ods. 1 a 2 CSP, súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas. (1) Ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej. (2)

11. Podľa § 331 ods. 1 CSP, návrh na nariadenie neodkladného opatrenia doručí súd ostatným stranám až spolu s uznesením, ktorým bolo neodkladné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na jeho nariadenie odmietnutý alebo zamietnutý, uznesenie o jeho odmietnutí alebo zamietnutí ani prípadné odvolanie

navrhovateľa súd ostatným stranám nedoručuje; uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak ním bolo neodkladné opatrenie nariadené.

12. Podľa § 367 ods. 1 až 3 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti. (1) O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví. (2) Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené. (3)

13. Ako vyplýva z citovaných zákonných ustanovení, zmyslom neodkladného opatrenia je neodkladná úprava pomerov medzi účastníkmi a zabránenie ďalšiemu zhoršovaniu ich postavenia. Z neodkladného charakteru vyplýva, že pred jeho nariadením nemusí súd zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné na vydanie konečného rozhodnutia a pri ich zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený pre dokazovanie. Pri vydaní neodkladného opatrenia účastníci nemusia byť vypočutí. Pre nariadenie neodkladného opatrenia je nevyhnuté, aby v návrhu na jeho nariadenie boli opísané rozhodujúce skutočnosti odôvodňujúce potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana. Účelom inštitútu neodkladného opatrenia je riešiť urgentné situácie vyžadujúce okamžitý zásah súdu, v ktorých by odklad riešenia do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej spôsobil ujmu na právach niektorej z dotknutých účastníkov. Pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení vo veciach starostlivosti o maloleté dieťa je pritom pre súd rozhodujúcim hľadiskom, ovplyvňujúcim jeho rozhodnutie, záujem maloletého dieťaťa

14. Po oboznámení sa s návrhom a ostatnými listinnými dôkazmi mal súd za to, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia je dôvodný. Súd mal za osvedčené, že z dôvodu, že matka maloletej má iba XX rokov, nie je schopná riadne zabezpečovať starostlivosť o maloleté dieťa, keďže sama je ešte maloletá. Otec maloletého dieťaťa pritom nie je v rodnom liste uvedený. Starostlivosť o maloleté dieťa je ochotná a schopná zabezpečiť navrhovateľka, družka krstného otca matky maloletého dieťaťa, u ktorej súd elektronickými lustráciami v registri obyvateľov, v Sociálnej poisťovni, v registri trestov a v registri priestupkov nezistil závažné prekážky, pre ktoré by nebola spôsobilá dočasne zabezpečovať starostlivosť o maloleté dieťa. Podmienky v domácnosti navrhovateľky boli preverené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny S., pracovisko D., pričom neboli zistené žiadne nedostatky. Zo skutočností, že navrhovateľka sa v súčasnosti stará o dve maloleté deti (dcéra; vnuk zverený do NOS), mal súd za to, že je daný predpoklad, že zvládne starostlivosť o novorodenca. Keďže matka nemôže z dôvodu nízkeho veku zabezpečiť riadnu starostlivosť o maloleté dieťa a zároveň otec maloletého dieťaťa nie je v rodnom liste uvedený, je potrebné, aby túto starostlivosť vykonávala navrhovateľka, keď ňou vykonávaná starostlivosť má prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Naliehavosť nariadenia neodkladného opatrenia videl súd v tom, že v prípade nevydania neodkladného opatrenia by z dôvodu maloletosti matky dieťaťa bola ohrozená riadna starostlivosť o maloleté dieťa a jeho výchova. Zároveň by mohli vzniknúť problémy napr. pri poskytovaní lekárskej starostlivosti maloletému dieťaťu. Vzhľadom na uvedené súd vo výroku I. uznesenia nariadil neodkladné opatrenie, ktorým dočasne, do právoplatného skončenia tohto konania, zveril maloleté dieťa do starostlivosti navrhovateľky. Keďže matka dieťaťa je maloletá a nemá ukončenú povinnú školskú dochádzku, súd jej povinnosť platiť výživné neodkladným opatrením neukladal, pričom návrhom navrhovateľky nebol viazaný.

15. Podľa § 23 ods. 1 a 2 CMP, konanie sa začína na návrh. (1) Ak tento zákon neustanovuje inak, možno začať konanie aj bez návrhu. O začatí konania bez návrhu súd vydá uznesenie. (2)

16. Podľa § 27 CMP, ak sa konanie začalo bez návrhu, doručí súd uznesenie o začatí konania účastníkom do vlastných rúk.

17. Podľa § 111 písm. e) CMP, v konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd rozhoduje o poručníctve.

18. Podľa § 56 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. Zákon o rodine (ďalej len „ZR“), ak obaja rodičia maloletého dieťaťa zomreli, boli pozbavení výkonu rodičovských práv a povinností, bol pozastavený výkon ich rodičovských práv a povinností alebo nemajú spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu,

súd ustanoví maloletému dieťaťu poručníka, ktorý bude zabezpečovať jeho výchovu, zastupovať ho a spravovať jeho majetok.

19. Keďže z podaného návrhu a príloh má súd za to, že z dôvodu, že matka maloletého dieťaťa je sama maloletá a nemá rodičovské práva a povinnosti a zároveň otec maloletého je neuvedený, a teda nie je tu ani jeden rodič, ktorý by mal plnú spôsobilosť na právne úkony, je potrebné konať tiež o ustanovení poručníka maloletému dieťaťu, ktorý by zabezpečoval jeho výchovu, zastupoval ho a spravoval jeho majetok, preto súd začal vo výroku II. konanie o tomto ex offo v zmysle § 23 ods. 2 CMP.

20. Podľa § 30 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“), ak dôjde k stretnutiu záujmov zákonného zástupcu so záujmami zastúpeného alebo k stretnutiu záujmov tých, ktorých zastupuje ten istý zákonný zástupca, ustanoví súd osobitného zástupcu.

21. Podľa § 31 ods. 2 ZR, žiadny z rodičov nemôže zastupovať svoje maloleté dieťa, ak ide o právne úkony, pri ktorých by mohlo dôjsť k rozporu záujmov medzi rodičmi a maloletým dieťaťom alebo medzi maloletými deťmi zastúpenými tým istým rodičom navzájom; v takom prípade súd ustanoví maloletému dieťaťu opatrovníka, ktorý ho bude v konaní alebo pri určitom právnom úkone zastupovať (ďalej len „kolízny opatrovník“).

22. Podľa § 31 ods. 3 ZR, kolízneho opatrovníka súd ustanoví aj v prípadoch, ak maloleté dieťa nemá zákonného zástupcu alebo ak zákonný zástupca nemôže z vážneho dôvodu maloleté dieťa v konaní alebo pri určitom právnom úkone zastupovať.

23. Podľa § 31 ods. 4 ZR, na ustanovenie kolízneho opatrovníka sa primerane použijú ustanovenia § 60 a 61. Funkcia kolízneho opatrovníka zaniká ukončením konania alebo vykonaním právneho úkonu, na ktorého účely bol ustanovený.

24. Podľa § 68 ods. 1 a 2 CSP, v rozsahu, v akom nemá fyzická osoba spôsobilosť samostatne konať pred súdom, koná za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník. (1) Procesný opatrovník je osoba ustanovená z dôvodov uvedených v tomto zákone súdom, ktorý spor prejednáva a rozhoduje. (2)

25. Podľa § 69 CSP, súd ustanoví procesného opatrovníka fyzickej osobe, ktorá nemôže samostatne konať pred súdom a nemá zákonného zástupcu. Rovnako postupuje, ak zákonný zástupca nemôže za fyzickú osobu konať alebo ak je nečinný.

26. Podľa § 117 CMP, ak treba, aby za maloletého konal opatrovník, súd na návrh ustanoví za opatrovníka najmä blízku osobu maloletého, u ktorej je predpoklad, že bude konať v záujme maloletého, ak s ustanovením súhlasí. Inak ustanoví za opatrovníka orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.

27. V zmysle citovaných ustanovení súd ustanovil maloletému vo výroku III. tohto uznesenia procesného opatrovníka, ktorý bude zastupovať záujmy maloletého dieťaťa v tomto konaní. Za procesného opatrovníka pritom ustanovil podľa bydliska maloletého miestne príslušný Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny S., pracovisko D., keď návrh na ustanovenie blízkej osoby za opatrovníka podaný nebol.

Poučenie:

Proti výroku I. tohto uznesenia je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Trnava (§ 357 písm. d) CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania, a síce ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, spisová značka konania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Proti výrokom II. a III. tohto uznesenia odvolanie nie je prípustné (§ 355 ods. 2 CSP v spojení s § 357 CSP a § 59 CMP a contrario).